

ЛЕКЦІЯ ПЕРША. ПОНЯТТЯ ТА КАТЕГОРІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ

- 1. Поняття та категорії педагогічної діагностики.
- 2. Тест як засіб педагогічного вимірювання.
- 3. Поняття завдання в тестовій формі і тестового завдання, вимоги до них.
- 4. Історія тестування

ЛІТЕРАТУРА

- Аванесов В.С. Композиция тестовых заданий. - М.: Центр тестирования, 2002.
- Аванесов В. Зміст тесту і тестових завдань // Вісник «Тестування і моніторинг в освіті» – № 9 – 2007 – С. 19-25
- Босін М., Рикова Л. Один із можливих підходів до складання тестів // Вісник «Тестування і моніторинг в освіті». – 1 – 2007. – С.41-44.
- Булах І.Є., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: Навч. посібник.– К.: Майстер-клас,– 2006 – 160 с.
- Марцева Л. Розробка тестових завдань та їх роль в оцінюванні успішності учнів // Вісник «Тестування і моніторинг в освіті» – № 6-7 – 2007 С.75-77

Поняття педагогічної діагностики

- *Педагогічна діагностика являє собою сукупність методів вимірювання та оцінювання кількісних та якісних показників успішності навчання.*
- *Ці методи спрямовані на*
- *оптимізацію навчального процесу, диференціацію осіб, які навчаються, та вдосконалення змісту навчання.*

Функції педагогічної діагностики

- Призначення педагогічної діагностики в школі полягає в наступних функціях:
*забезпечення зворотного зв'язку,
оцінювання, управління, виховання,
атестації.*

Функції педагогічної діагностики

- *Функція зворотного зв'язку* полягає в тому, що діагностичні дані про рівні навченості учнів на певному етапі їхнього розвитку виступають основною інформацією для аналізу попереднього педагогічного досвіду і конструювання подальшого педагогічного процесу.

Функції педагогічної діагностики

Стимулююче значення *оцінки* виявляється високим в тому випадку, коли вона співпадає з реальними досягненнями учня.

Вимірювальний характер оцінки спонукає учня до самоосвіти, покращання власних результатів навчання, до самопізнання і самовиховання

Функції педагогічної діагностики

Управлінська функція педагогічної діагностики пов'язана з основними етапами управління процесом навчання (розробка навчальних планів, програм, порядку проведення атестацій)

Функції педагогічної діагностики

- *Виховна функція* – її ще називають мотиваційною, оскільки вона стимулює учнів до навчальної діяльності, поглиблення своїх знань, розвиває у школярів уміння самоконтролю і самооцінки.

Функції педагогічної діагностики

- *Атестаційна* – пов'язана з характеристикою рівня навчання учня, є основою його атестації, а також є важливим компонентом атестації роботи учителя освітнього закладу.

Категорії педагогічної діагностики

- 1) *Оцінювання (evaluation)*
- 2) *Оцінювання (assessment)*
- 3) *Вимірювання (measurement)*
- 4) *Тестування (testing)*

Категорії педагогічної діагностики

- *Оцінювання (evaluation) - це процес формулювання висновків на основі порівняння кількісних показників, отриманих з різних джерел, зі стандартами.*
- Здійснюється, як правило, з метою вдосконалення програм, в тому числі, навчання.

Категорії педагогічної діагностики

- *Оцінювання (assessment) - це процес оперування (систематизація, аналіз, узагальнення тощо) чисельними показниками, які виміряні відповідно до певних правил.*
- **Мета оцінювання:**
- А) вхідний рівень (start up)
- Б) прогрес у навчанні (formative)
- В) рівень навчальних досягнень (summative)
- Г) відбір (selection)

Категорії педагогічної діагностики

- *Вимірювання (measurement) - це процес присвоєння числового значення певній властивості (особи) у відповідності до її кількісного прояву із застосуванням чітко визначених правил вимірювання.*

Категорії педагогічної діагностики

- *Тестування (testing) - це метод вимірювання певних властивостей особи за допомогою тесту.*
- *Тест (test) це сукупність тестових завдань (item), які підібрані за певними правилами для вимірювання певної властивості.*

Категорії педагогічної діагностики

- *Вимірювання* - це визначення ступеня вираженості якоїсь властивості предмета. Вимірювання – це процес надання чисельного значення певному показнику відповідно до його кількісного прояву із застосуванням чітко визначених правил вимірювання.
- Метод вимірювання – це спосіб, за допомогою якого здійснюється надання кількісного значення показнику, який вимірюється.

Категорії педагогічної діагностики

- Мета вимірювання завжди полягає в *одержуванні інформації про ознаки* об'єктів, організмів і подій. Ми вимірюємо не сам об'єкт, а лише властивості або відмітні ознаки об'єкта

Педагогічні вимірювання – це наукова теорія, що сформувалася на стику педагогіки, психології, статистики, математики, логіки і філософії. Сучасні дослідники визначають вимірювання як таке присвоєння чисел, яке правильно відображає розташування випробовуваних на числовій шкалі залежно від прояву у них вимірюваної якості.

Педагогічні вимірювання

Уровень самооценки	1-А класс школа-интернат №11 г.Киева		1-Б класс средняя школа №311 I ступени г.Киева		2-А класс школа-интернат №11 г.Киева		2-А класс средняя школа №311 I ступени г.Киева		2-Б класс школа-интернат №11 г.Киева		3-А класс школа-интернат №11 г.Киева		4-А класс школа-интернат №11 г.Киева	
	Кол. иссл.	%	Кол. иссл.	%	Кол. иссл.	%	Кол. иссл.	%	Кол. иссл.	%	Кол. иссл.	%	Кол. иссл.	%
Завышенная	8	67	-	-	4	57	-	-	5	63	4	44	5	45
Высокая	4	33	2	25	3	43	3	27	3	38	5	56	6	55
Заниженная	-	-	6	75	-	-	8	73	-	-	-	-	-	-

Поняття **тестування** можна використовуватися, по-перше, як метод вимірювання, по-друге, як узагальнена назва процесу вимірювання.

Тест – це система паралельних завдань рівномірно зростаючої трудності, яка дає змогу оцінити структуру і якісно виміряти рівень підготовленості випробуваних.

- Метод тестування передбачає, що інструментом вимірювання є тест, складений із тестових завдань, процедурою вимірювання є тестування, методом оцінювання є шкалювання.

Тестове завдання – це складена одиниця тесту, що відповідає певним вимогам

- 1) певній трудності;
- 2) достатній варіації тестових балів;
- 3) позитивній кореляції балів завдання з балами по всьому тесту.

ПЕРЕДІСТОРІЯ ТЕСТОВИХ ВИПРОБУВАНЬ

- *III тис. до н.е.,
Китай –
претендентам на
посаду урядового
чиновника потрібно
було пройти серію
випробувань, які
часто проводив сам
імператор*

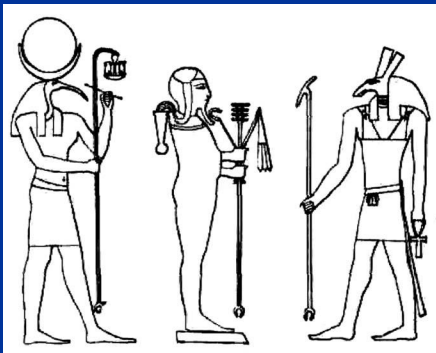

ПЕРЕДІСТОРІЯ ТЕСТОВИХ ВИПРОБУВАНЬ

- Середина III тис. до н.е., **Стародавній Вавилон** – випробування випускників у школах, які готували писарів. Під час екзамену перевіряли, чи вміють вони обчислювати площу земельного наділу, ділити майно, розбиратися у тканинах, металах, сортах рослин, чи вправно володіють всіма чотирма арифметичними діями, чи грамотно і красиво пишуть

- **У Давньому Єгипті** мистецтву жерців навчали тільки тих, хто витримував систему певних випробувань. Спочатку кандидат проходив співбесіду. Потім перевіряли уміння – трудитися, слухати, мовчати. Проводили випробування вогнем, водою і загрозою смерті. Тим, хто не упевнений, що витримає всі тяготи тривалого навчання, пропонувалося подумати – з якого боку остаточно закрити за собою двері в храм – з внутрішнього або зовнішнього?

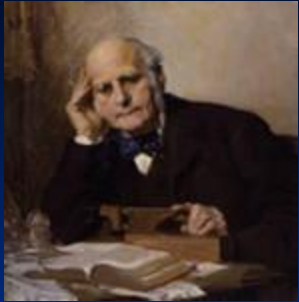

Виникнення тестування

Спроби скласти педагогічні тести, які можна вважати першими зразками шкільних тестів успішності, здійснили англієць Джордж Фішер (1864 р. розробив так звані «scale books» — шкальовані книги) й американець Дж. М. Раїс (1894 р. надрукував у формі таблиць тести, призначені для перевірки орфографічних знань учнів).

Please agree or disagree with the following:

	Strongly Agree	Agree	Neutral	Disagree	Strongly Disagree
The company's current activities reflect a strong focus on the client	☐	☐	☐	☐	☐
Our employees are committed to producing the highest quality work for our clients	☐	☐	☐	☐	☐
I have the freedom I need to meet customer needs	☐	☐	☐	☐	☐
I understand the issues facing our clients	☐	☐	☐	☐	☐
The internal practices support my ability to deliver a high standard of quality to my customers	☐	☐	☐	☐	☐
In my work group, we ask our internal customers what they require from us	☐	☐	☐	☐	☐

Виникнення тестів

Ф. Гальтон, досліджуючи індивідуальні відмінності людей, розробив набір методик для визначення слухової, зорової й тактильної чутливості. Свої дослідження він назвав «розумовими тестами». Важливим внеском Ф. Гальтона в розвиток теорії тестів було визначення трьох головних принципів: застосування серії однакових досліджень до великої кількості обстежуваних, статистичне опрацювання результатів, визначення еталонів оцінки

Ф.Гальтону належить термін “євгеніка” – практика,
спрямована на створення кращої породи людей

ВИНИКНЕННЯ ТЕСТІВ

- У 1884г. у США вийшла перша книга з тестовими матеріалами, що містила завдання і відповіді до них з оцінкою за п'ятибальною шкалою. У цій книзі містилися завдання з математики, історії, граматики, навігації, давалися зразкові тексти творів разом з методом кількісної оцінки творів. Це був перший в історії випадок використання простих статистичних розрахунків у педагогічній роботі.

- Потреба у створенні суспільно-державної системи контролю знань була усвідомлена в США в 1885 році. У Нью-Йорку почала діяти екзаменаційна рада – одна з небагатьох рад, які змогли розробити методи об'єктивного контролю знань. Початок загальнодержавної системи оцінки знань поклало створення в 1900 році Комітету з перевірки знань абітурієнтів коледжів в США.